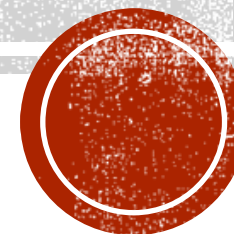
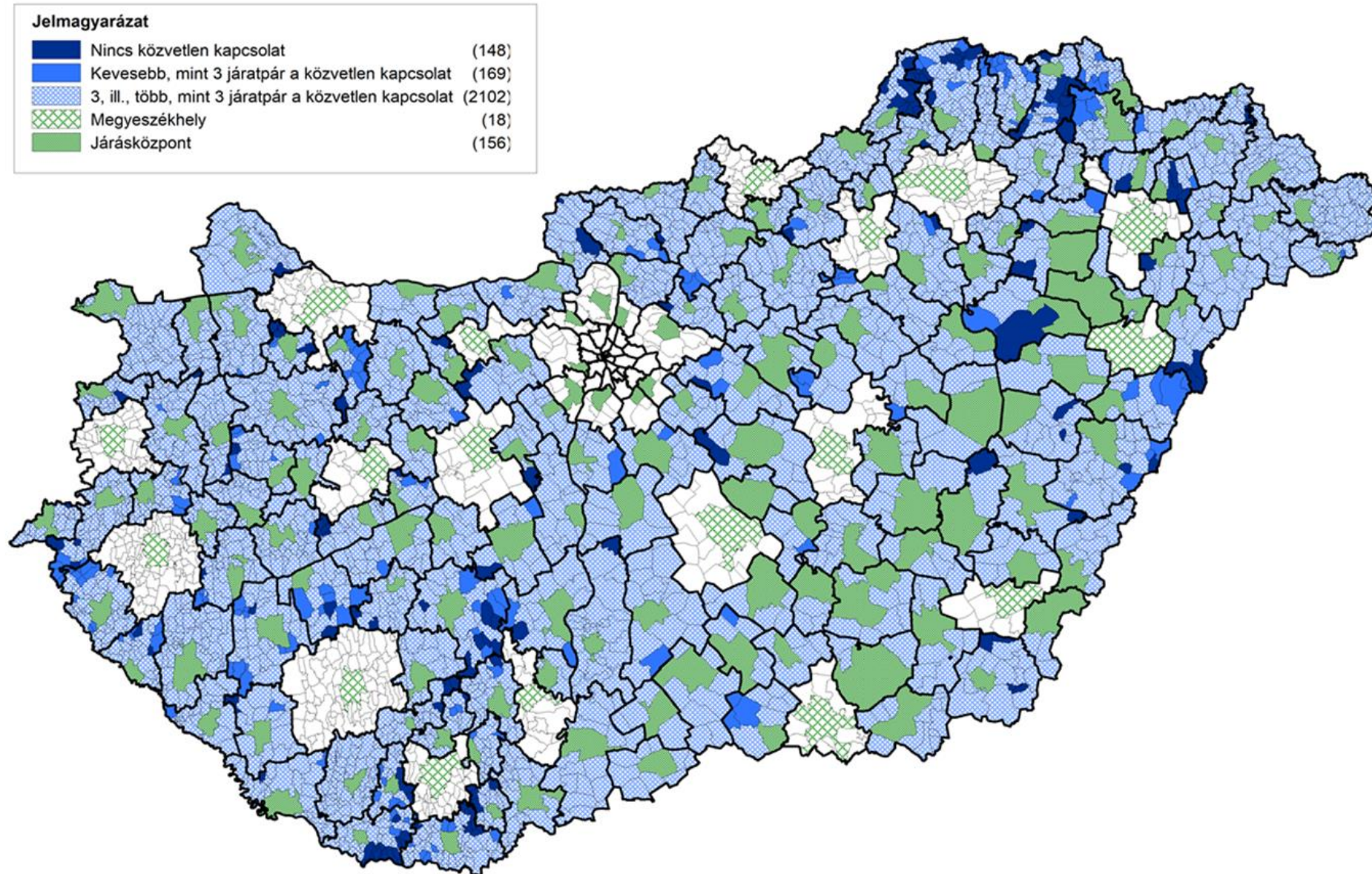

FENNTARTHATÓ KÖZFORGALMÚ / KÖZÖSSÉGI KÖZLEKEDÉSI SZOLGÁLTATÁSOK VÁROSI ÉS VIDÉKI TEREBEN

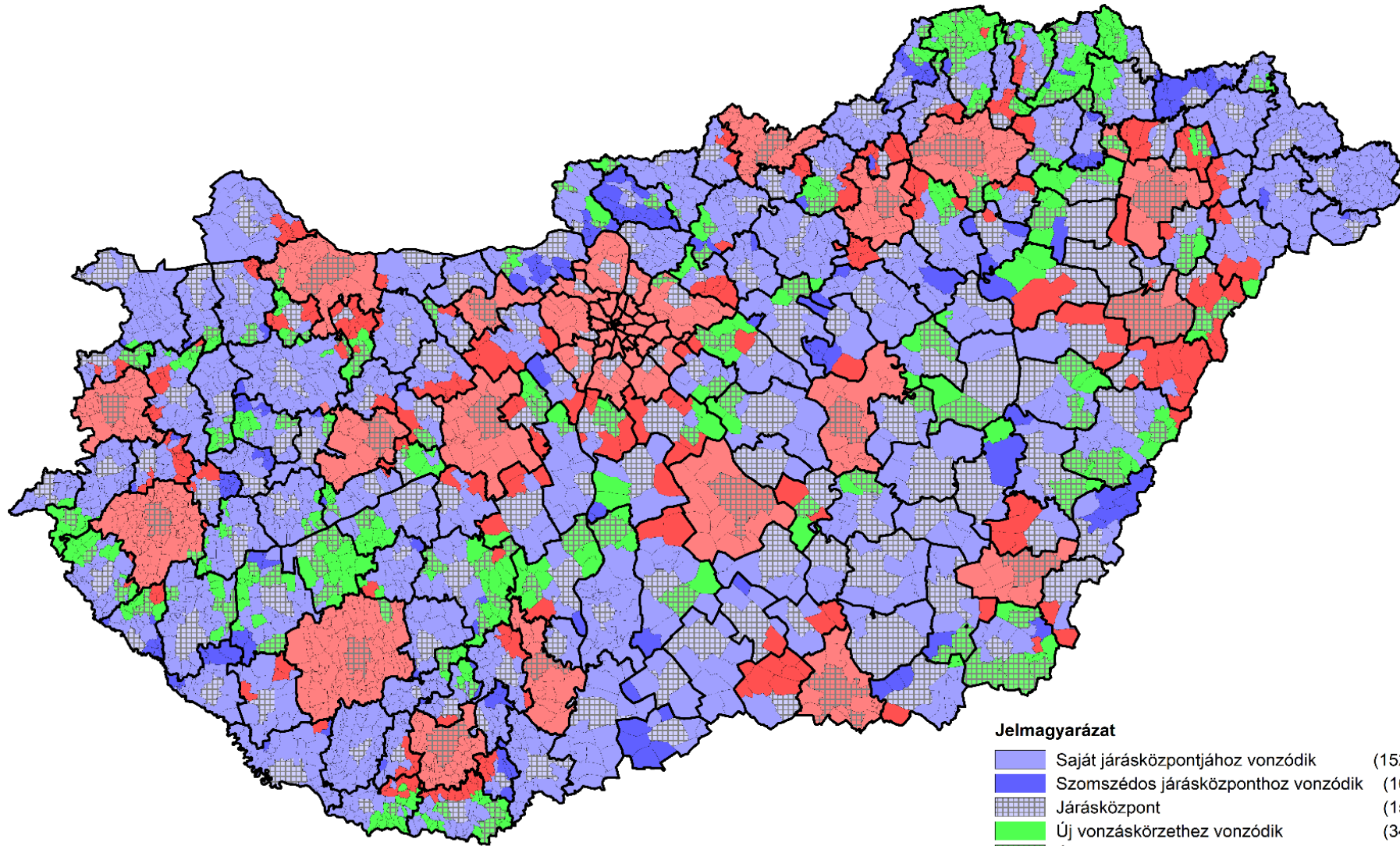
Dr. Lieszkovszky József Pál
egyetemi adjunktus, BCE
senior kutató, KTI

A JÁRÁSKÖZPONT ÉS AZ ADOTT JÁRÁSBELI TELEPÜLÉS KÖZÖTTI KÖZVETLEN KÖZFORGALMÚ KÖZLEKEDÉSI KAPCSOLAT A MUNKANAPI JÁRATPÁR-SZÁMOK ALAPJÁN

VALÓS KÖZFORGALMÚ KÖZLEKEDÉSI VONZÁSKÖRZETEK A KÖZVETLEN ELJUTÁS ALAPJÁN

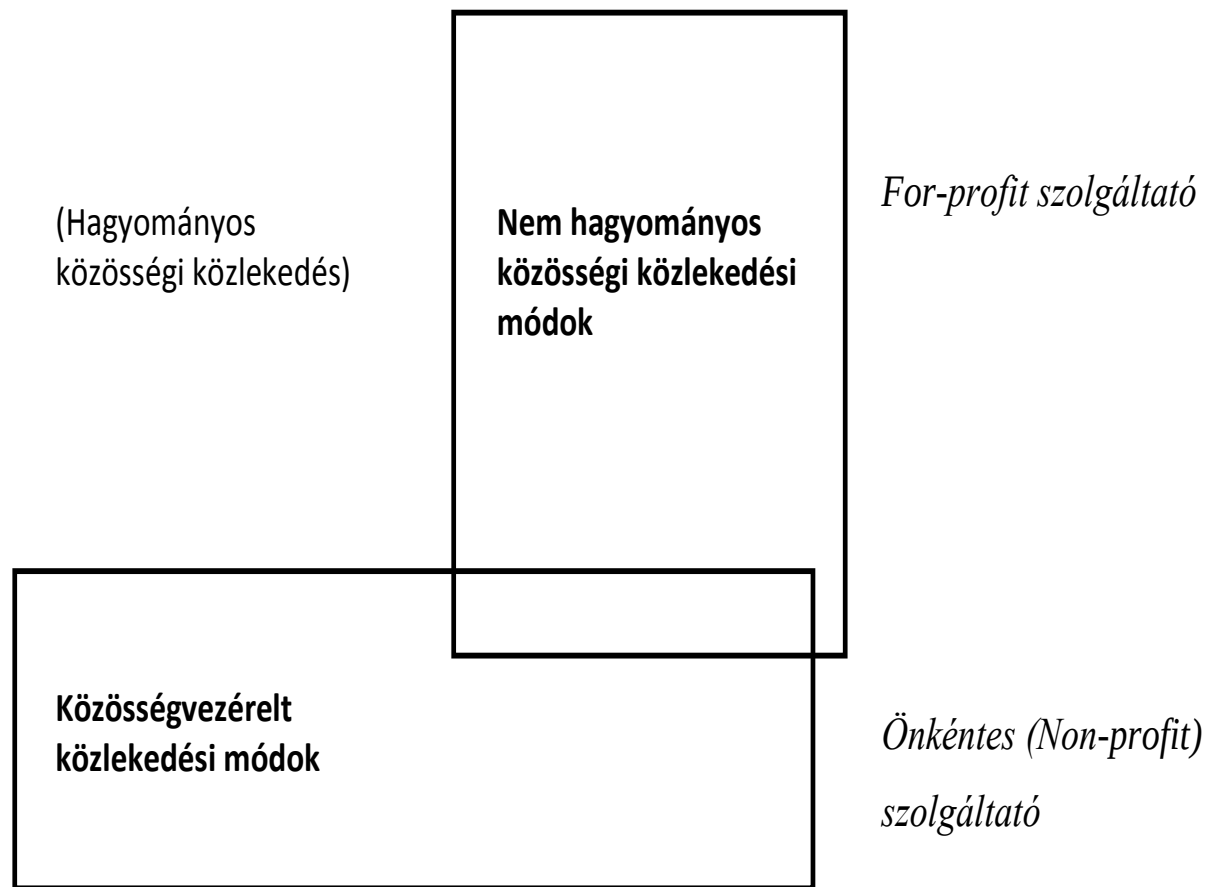
Jelmagyarázat

	Saját járásközpontjához vonzódik	(1524)
	Szomszédos járásközponthoz vonzódik	(169)
	Járásközpont	(156)
	Új vonzónakörzethez vonzódik	(343)
	Új vonzónakörzet központja	(127)
	Megyeszékhelyhez vonzódik	(262)
	Megyeszékhely	(18)
	Megyeszékhely-járás települése	(556)

*Hagyományos,
menetrendszerű formák*

*Innovációs formák (újyszerű
mód, közlekedési eszköz,
szolgáltatás típusa)*

1. NEM HAGYOMÁNYOS KÖZFORGALMÚ KÖZLEKEDÉSI MÓDOK

- 1.1. Igényvezérelt / rugalmas (közforgalmú) közlekedési rendszerek
- 1.2. Többfunkciós közlekedési módok
- 1.3. Egyéb közösségi közlekedési szolgáltatások

2. KÖZÖSSÉGVEZÉRELTE KÖZLEKEDÉSI MÓDOK

- 2.1. Közösségi alapú autóbusz-közlekedés
- 2.2. Közösségi alapú autóközlekedés

MEGOLDÁSI FORMÁK

1. Igényvezérelt / rugalmas (közforgalmú) közlekedési rendszerek (DRT)
 2. Falubusz szolgáltatás
 3. Telekocsi rendszerek (Car pooling szolgáltatások)
 4. Autómegosztó rendszerek (Car sharing szolgáltatások)
 5. Mikromobilitási eszközök
- + Házhoz menő (mobil) szolgáltatások

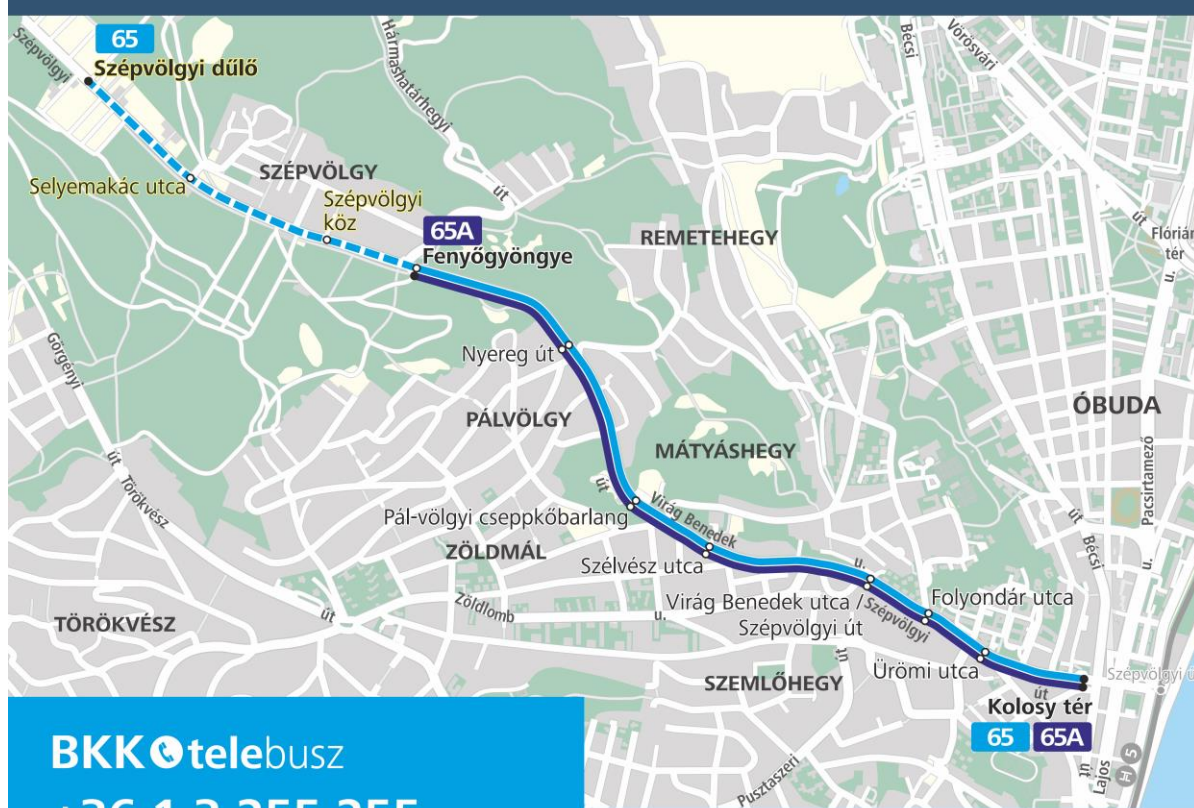
1) AZ IGÉNYVEZÉRELT KÖZLEKEDÉSI RENDSZEREK MŰKÖDÉSI TÍPUSAI

- I. Igényvezérelt közlekedési eltérés/kitérés (route deviation)
- II. Klasszikus igényvezérelt autóbusz-szolgáltatás (Dial-a-Ride)
- III. Igényvezérelt taxi szolgáltatás

I. Igényvezérelt közlekedési eltérés/kitérés (route deviation)

65 **BKK** **telebusz**

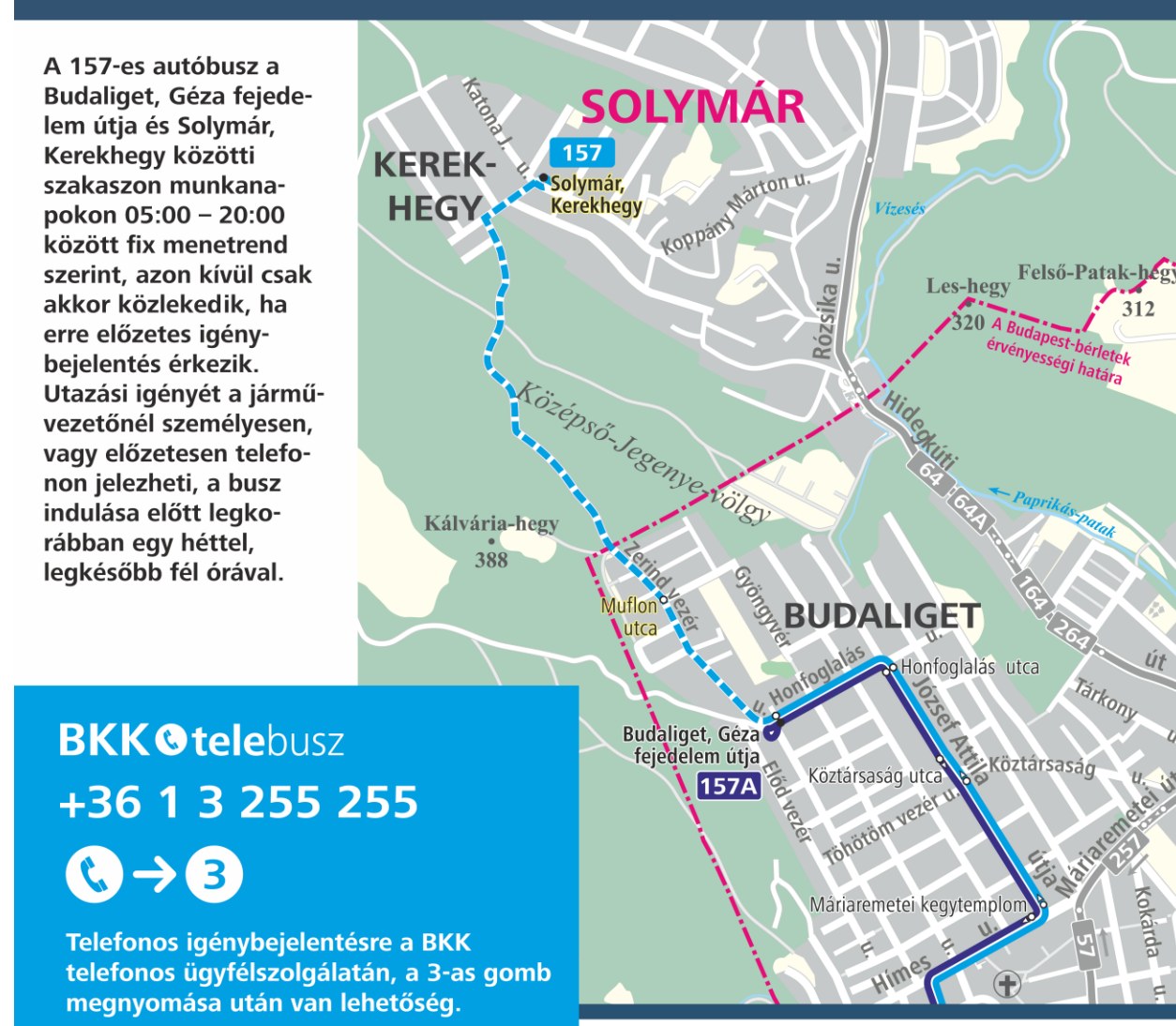

BKK **telebusz**
+36 1 3 255 255
 → **3**
Telefonos igénybejelentésre a BKK telefonos ügyfélszolgálatán, a 3-as gomb megnyomása után van lehetőség.

A 65-ös autóbusz a Szépvölgyi dűlő és a Fenyőgyöngye közötti szakaszon munkanapokon 06:00 – 09:00 és 14:00 – 18:00 között fix menetrend szerint, azon kívül csak akkor közlekedik, ha erre előzetes igénybejelentés érkezik. Utazási igényét a járművezetőnél személyesen, vagy előzetesen telefonon jelezheti, a busz indulása előtt legkorábban egy héttel, legkésőbb fél órával.

157 **BKK** **telebusz**

A 157-es autóbusz a Budaliget, Géza fejedelem útja és Solymár, Kerekhegy közötti szakaszon munkanapokon 05:00 – 20:00 között fix menetrend szerint, azon kívül csak akkor közlekedik, ha erre előzetes igénybejelentés érkezik. Utazási igényét a járművezetőnél személyesen, vagy előzetesen telefonon jelezheti, a busz indulása előtt legkorábban egy héttel, legkésőbb fél órával.

BKK **telebusz**
+36 1 3 255 255
 → **3**
Telefonos igénybejelentésre a BKK telefonos ügyfélszolgálatán, a 3-as gomb megnyomása után van lehetőség.

II. Klasszikus igényvezérelt autóbusz-szolgáltatás (Dial-a-Ride)

- a) Térben fix, időben vegyes alapú: meghatározott útvonalon közlekedik a járat, viszont egyes napszakokban (pl. napközben, késő este, hétvégén) csak abban az esetben indul, ha előzetesen igény van rá. Más napszakokban (pl. csúcsidőben) fix menetrend alapján üzemel.
- b) Térben fix, időben igény alapú: meghatározott útvonalon közlekedik a járat, viszont csak abban az esetben indul, ha előzetesen igény érkezik rá
 - fix időpontban ill.
 - nem fix időpontban (de meghatározott időszávon belül).
- c) Térben és időben is igény alapú: nincs sem előre meghatározott útvonal (legfeljebb csak egy kezdőpont), sem fix menetrend, teljes mértékben igény alapon üzemel. A működési terület és az időszáv azonban meghatározásra kell, hogy kerüljön, amin belül a szolgáltatás üzemelhet. A door-to-door jellegű forma sorolható ide.

A) Térben fix, időben vegyes alapú dial-a-ride szolgáltatás

Forrás: bkk.hu

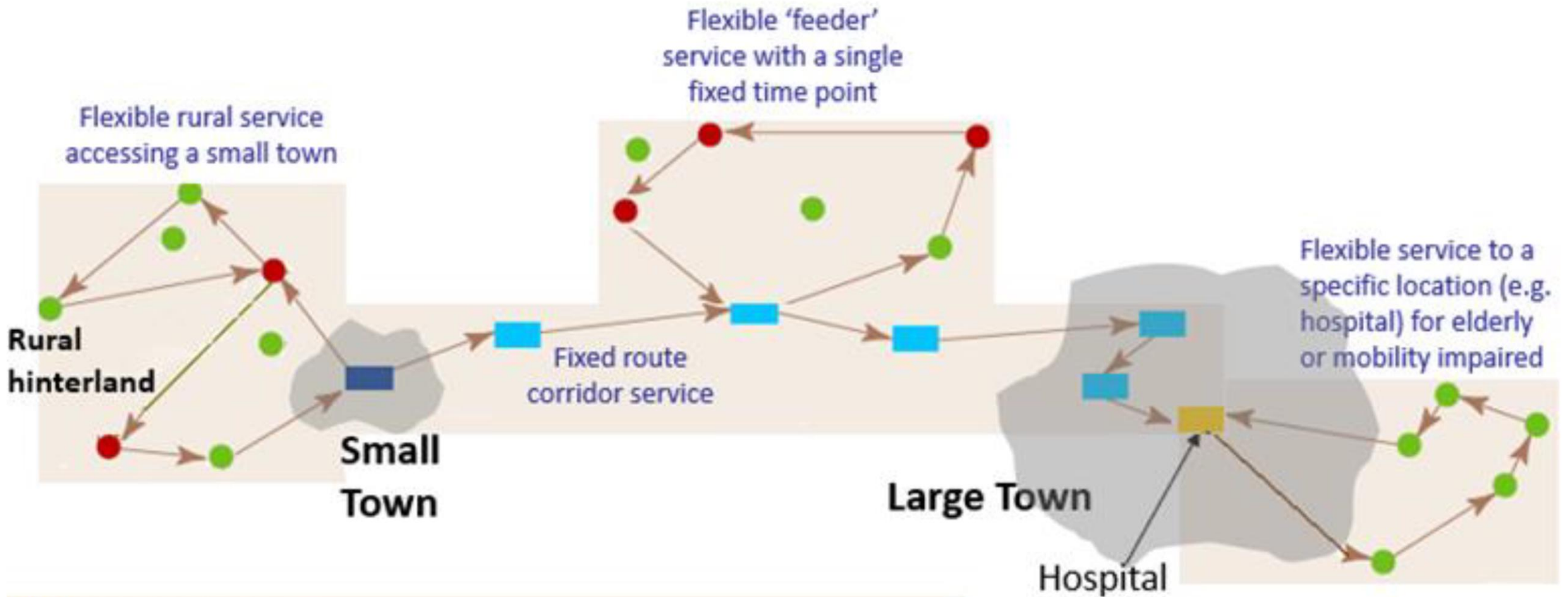

b) Térben fix, időben igény alapú dial-a-ride szolgáltatás

DRT tipológiák

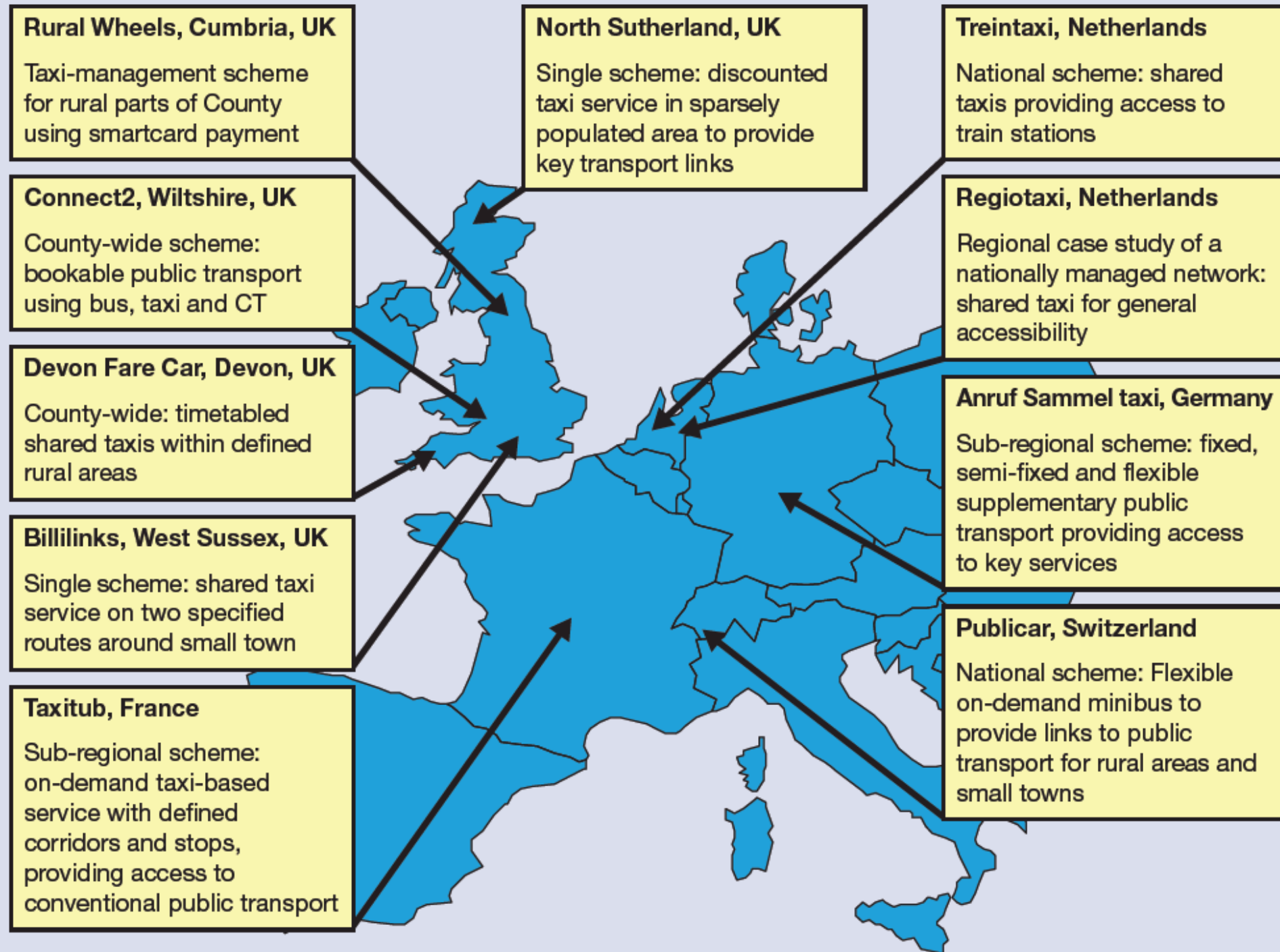
- end point = route terminus
- fixed intermediate point = stop always passed by vehicle e.g. bus stop
- predefined stop point = vehicle deviates to here from fixed route only when requested by passenger
- non-predefined stop point = vehicle goes to doorstep as a result of passenger request
- pre-arranged destination
- starting point for vehicle journey

IGÉNYVEZÉRELT KÖZLEKEDÉSI RENDSZEREK HAZÁNKBAN

- 2006. november: 937-es éjszakai Budapesten (egy járat)
- 2007. február: Nyíregyháza [megszűnt]
- 2013. június: ZOO busz Miskolcon nyári időszakban, majd további más viszonylatokon (3A, 20, 21, 24, 31) hajnali és esti órákban. Jelenleg a 21-es vonalon üzemel ilyen formáció
- 2013. november: 219-es busz teljes szakaszán, 260-as részben igényvezérelt módon
- 2014. április: 157-es busz – igényvezérelt kitérés a Solymári szakaszon
- 2014. október: 65 (65A), 297, 298-as buszok
- 2019. október: 269-es busz
- 2019-2020: Zalaegerszeg (Interreg Central Europe „Shareplace” projekt keretében 3 vonalon „Zerge” néven pilot formában)
- 2020. december: Sárospatak (Bodroghalász, Végardó), Sátoraljaújhely (Pincekert) településrészek felé
- Egyéb
 - megyeszékhelyek: Pécs (egy-egy vonalon az utolsó járatok, ill. az éjszakai járatok); Kecskeméten rövid idegi az éjszakaiak
 - Időszakos jelleggel egyes járatok (HÉV-pótlás Mogyoród és Szentjakab között).

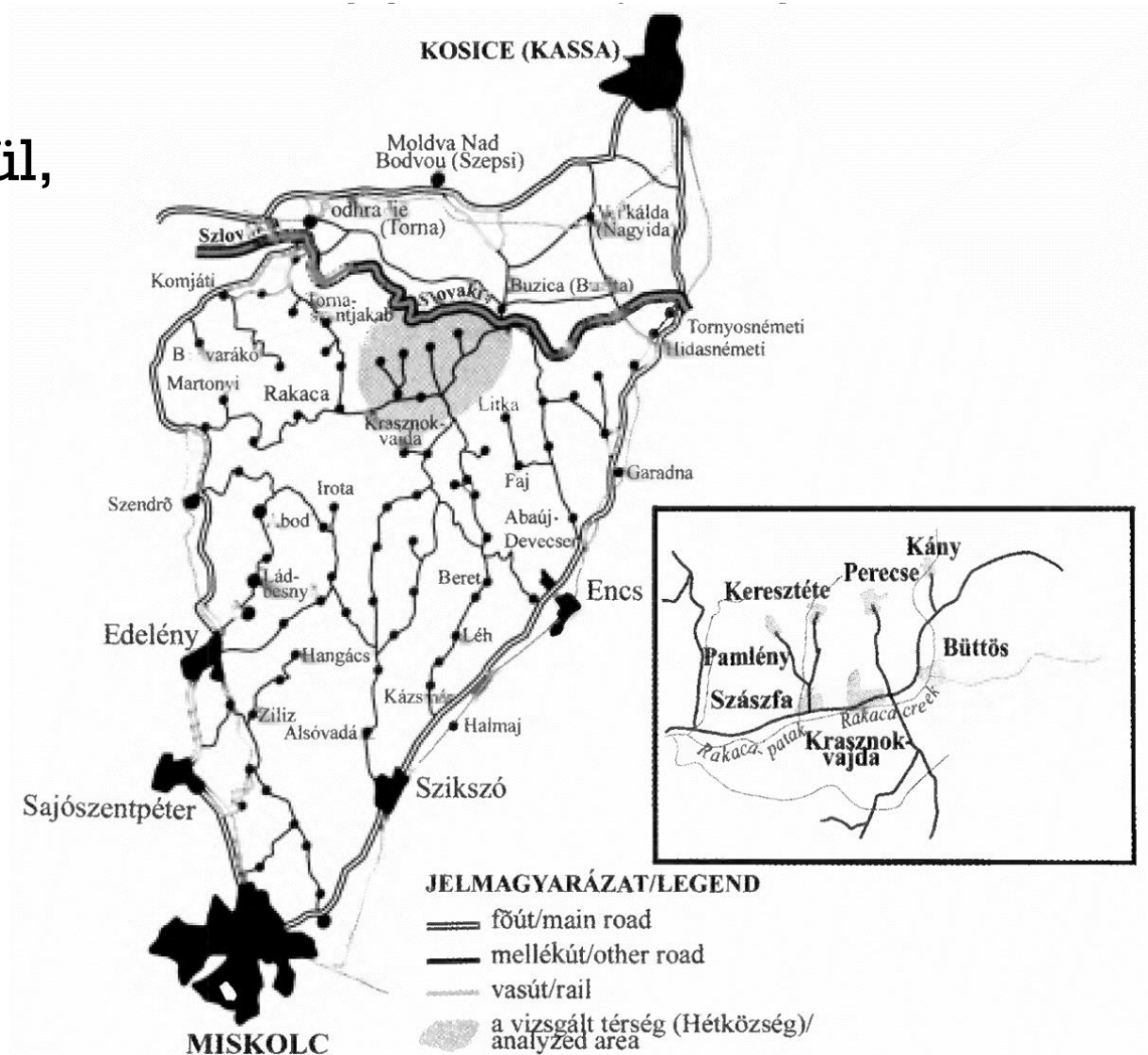

III. Igényvezérelt taxi szolgáltatás

2. FALUBUSZ SZOLGÁLTATÁS

- Falugondnokok leterheltek
- Ráhordás: Nem jellemző feltétlenül, hogy a fix menetrendszerinti
- Célirányos utazások (orvos, gyógyszertár, bevásárlás)
- „Kjutni a faluból velük lehet, de bejutni nemigen”

3. TELEKOCSI RENDSZEREK – CARPOOLING

- Oszkár, blabla car, stb
- Nagyobb távolságokra (település – megyeszékhely relációban vagy távolabbra)
- Oszkár: legtöbb utazás a Budapest és a vidéki nagyvárosok (Szeged, Pécs) között [Bálint, 2018]
- Facebookon is szerveződnek!
- Rövidebb távra megéri-e???

4. AUTÓMEGOSZTÓ RENDSZEREK – CARSHARING

- MOL Limo, GreenGo stb
- Egyértelműen rövidebb, városon belüli használat
- ...Hosszabb távra?

5. MIKROMOBILITÁSI ESZKÖZÖK

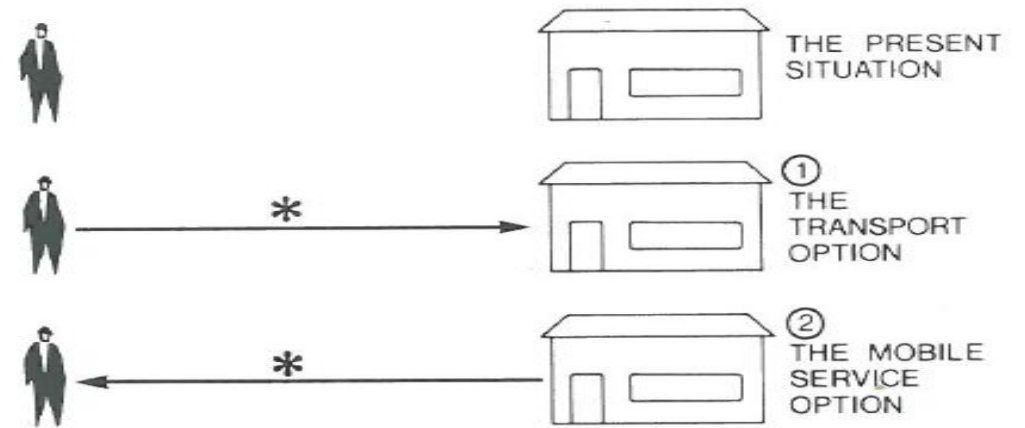
- Közbringa: Donkey Republic, MOL Bubi (Budapest), további csak adott városra jellemző formációk
- Roller: LIME, TIER, stb.
- Egyértelműen rövidebb, városon belüli használat
- ...Hosszabb távra?

+ HÁZHOZ MENŐ (MOBIL) SZOLGÁLTATÁSOK

Moseley, 1979

- Könyvtárbusz, mobil zöldséges, mobil ATM
- Mobil kormányablak (Kormányablak busz), 2018-tól, jelenleg 21 busz van forgalomban

KINEK A FELADATA?

- Ha piaci alapon zajlik
- Ha állami alapon zajlik
- Városban?
- Vidéken?

KÖVETKEZTETÉSEK

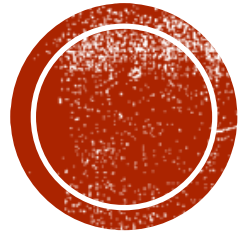
1. Igényvezérelt / rugalmas (közforgalmú) közlekedési rendszerek (DRT) – **VÁROSI ÉS VIDÉKI TEREK EGYARÁNT**
 2. Falubusz szolgáltatás – **VIDÉKI TEREK**
 3. Telekocsi rendszerek (Car pooling szolgáltatások) – **VIDÉK ÉS VÁROSOK KÖZÖTTI TEREK**
 4. Autómegosztó rendszerek (Car sharing szolgáltatások) – **VÁROSI TEREK**
 5. Mikromobilitási eszközök – **???**
- + Házhoz menő (mobil) szolgáltatások – **VIDÉKI TEREK**

KÖVETKEZTETÉSEK – VIDÉKI TEREKBE

- állami támogatással
- önszerveződő (bottom-up), a helyi önkormányzat támogatásával
- car pooling alapú
- telekocsi rendszerben működő informatikai platformon

KÖSZÖNÖM A FIGYELMET!

